

Španija). Za druge države (Bolgarija, Združeno kraljestvo, Madžarska, Poljska, Irska, Romunija, Litva, Estonija in Švedska) se bodo ti odhodki postopoma povečevali (do 2,5 % BDP). V preostalih 10 državah se pričakuje največja rast teh odhodkov, in sicer med 2,5 % in 6,8 %. Slovenija spada med države z največjo rastjo odhodkov, pogojenih s staranjem.

Razlike v odhodkih med državami članci obstajajo zaradi razlik v pokojninskih sistemih in učinkov že izvedenih pokojninskih reform, ki so bile izpeljane zaradi fiskalne vzdržnosti pokojninskih sistemov, kot sta denimo sprememba upokojitvene dobe in višina pokojnin. Predvideva se, da se bo do leta 2060 razmerje med povprečno pokojnino in povprečno plačo zmanjšalo v vseh državah članicah (razen v Luksemburgu) za približno 9 %, v nekaterih državah (Ciper, Poljska, Španija) pa celo do 20 %. Predvidevanja glede pokojnin upoštevajo predvsem nespremenjenost pokojninskih zakonodaj in riziko, ki v povezavi s tem ostaja v državah ... Če so bile trenutno v poročilu ocenjene kot prenizke ali upokojitvena doba kot previsoka, je poročilo predvidelo, da bi se to lahko izražalo v bodočih spremembah pokojninskih politik in v povečanju pritiska na pokojninske odhodke. Zaradi takšnih predvidevanj lahko opisane projekcije podcenijo prihodnje zapravljanje vlad držav članic. Kot naslednji pomemben riziko pri ugotavljanju vzdržnosti sistema poročilo obravnava delež upokojenecv v razmerju do prebivalcev, starejših od 65 let. V nekaterih državah članicah so se namreč povečale upokojitve zaradi nove možnosti predčasnega upokojevanja po zakonu. Ocena tega rizika je v poročilu lahko precejšnja, če bodo države v prihodnje sprejemale reforme za omejitev teh učinkov.

V letošnjem poročilu je v primerjavi s poročilom iz leta 2012 predvideno manjše povečanje odhodkov, povezanih s staranjem. To velja za vse države, razen za Španijo, Latvijo

in Portugalsko. Nižje je zaradi dolgoročno zmanjšanih stroškov za pokojnino, kar se odraža kot učinek pokojninskih reform, in manj izraženega učinka staranja v EU po demografskih projekcijah. Poročilo je pomembno, saj prinaša natančno opredeljene in primerljive informacije o prihodnjih demografskih spremembah v Evropi. Politiki se bodo namreč morali soočiti z gospodarskimi, s proračunskimi in z družbenimi izzivi. Projekcije v poročilu kažejo, kje, kdaj in v kakšnem obsegu se bodo pritiski staranja povečali, ko se bo *baby boom* generacija upokojila, povprečna življenjska doba pa se bo še naprej povečevala.

Ana Vujović

Ulrike Pfeil, Raj Arjan, Panayiotis Zaphiris (2008). Age differences in online social networking – A study of user profiles and the social capital divide among teenagers and older users in MySpace. V: http://www.researchgate.net/publication/221955782_Age_differences_in_online_social_networking__A_study_of_user_profiles_and_the_social_capital_divide_among_teenagers_and_older_users_in_MySpace (sprejem: 2. 9. 2015)

UPORABA SPLETNIH DRUŽBENIH OMREŽIJ MED STAREJŠIMI IN NAJSTNIKI

Sledeča raziskava o uporabi spletnih družbenih omrežij med starejšimi in najstniki je bila leta 2008 izvedena v Angliji. Je nekoliko starejša, vendar je zanimiva, saj je v slovenskem prostoru o tem malo raziskovalnih prikazov, zato tukaj prikazujemo njene ključne ugotovitve.

Raziskava osvetljuje lastnosti in s starostjo povezane razlike med uporabniki *MySpace* ter različne načine, kako ti dve skupini uporabnikov oblikujeta in vzdržujeta socialni kapital v tej postavitvi. Raziskovalci so prepoznali razlike med vzorci najstnikov in starejših in s primerjavo teh dveh skupin prišli do pomembnih ugotovitev. Ker je bil proces avtomatiziran,

so lahko zbrali podatke od velikega števila uporabniških profilov.

Prijatelji. Ugotovitve kažejo, da imajo mladi več prijateljev na *MySpaceu* v primerjavi s starejšimi. Mladi imajo na *MySpaceu* večinoma prijatelje, ki so približno isto stari kot oni (± 2 leti), medtem ko imajo starejši uporabniki *MySpacea* prijatelje tudi izven svoje starostne skupine. Iz tega je razvidno, da imajo mladi drugačen način povezovanja s prijatelji na *MySpaceu* kot starejši. Rezultati kažejo tudi, da imajo starejši dostop do bolj raznolike mreže v primerjavi z najstniki, kar pomeni, da imajo tudi bolj razvejan socialni kapital.

Raznolikost socialnega kapitala. Ugotovitve nakazujejo, da socialni kapital mladih sestoji iz šibkih in močnih vezi z vrstniki, ki jih poznajo preko dejavnosti izven spleta, vendar vključuje manj odnosov z bolj raznoliko skupino ljudi. Veliko število prijateljev med najstniki govori o tem, da je mladim pomembna količina prijateljev. Ker je nemogoče vzdrževati trdne odnose z velikim številom ljudi, se najstniki na *MySpace-u* povezujejo tako z bližnjimi prijatelji kot tudi z znanci. Majhno število prijateljev na *MySpace-u* pri starejših pa kaže na drugačen vzorec vedenja. Za to je lahko več razlogov. Eden izmed njih je, da starejši ne poznajo toliko ljudi, ki uporabljajo *MySpace*, kakor mladi. Drugi razlog je, da so starejši pozornejši in bolj izbirajo, ko sklepajo prijateljstva na *MySpaceu* ter na svoj seznam želijo dodati le ljudi, ki jih dobro poznajo.

Uporaba medijev. Raziskovalci so ugotovili, da mladi v primerjavi s starejšimi uporabljajo več različnih medijev (glasbo, video). Opazili so tudi s starostjo povezane razlike v številu komentarjev, ki jih uporabniki prejmejo na svoj profil, saj mladi v povprečju prejmejo desetkrat več komentarjev kot starejši.

Razlike, povezane s spolom. Ugotovljene so bile razlike, povezane s spolom, saj med mladimi ženske prejmejo več komentarjev

kakor moški. Enaka tendenca se je pokazala pri uporabi spletnega dnevnika. Mladi pišejo spletni dnevnik veliko več kot starejši in ženske, v obeh starostnih skupinah, pogosteje kot moški. Te ugotovitve kažejo na različne vzorce vedenja med starostnima skupinama. Medtem ko najstniki uporabljajo vse kapacitete medijev, ki so jim na voljo, starejši bolj oklevajo pri uporabi dodatnih funkcij, kot so glasba, video posnetki in izmenjava komentarjev. To bi lahko pripisali različnim željam in motivaciji pri uporabi *MySpacea*. Medtem ko mladi uporabljajo različne medije, imajo starejši bolj ozek pogled na uporabo *MySpacea*. Ugotovitve kažejo, da je oklevanje starejših glede uporabe razpoložljivih funkcij *MySpacea* lahko povezano z nižjim socialnim kapitalom na družbenem omrežju.

Kako se starejši in mladi opisujejo. Da bi ugotovili razlike v tem, kako se starejši in mladi predstavljajo na svojih *MySpace* profilih, so raziskovalci opravili analizo. Odkrili so, da mladi pri opisu sebe uporabljajo več negativnih besed (opisujejo svoja neprijetna čustva) kot starejši. Pri opisih se mladi dosti več nanašajo nase kot starejši. Starejši pa uporabljajo višji nivo jezika kot mladi. Mladi se več nanašajo nase, več govorijo o negativnih čustvih in uporabljajo več kognitivnih besed kot starejši. Če povzamemo, se starejši v primerjavi z mladimi predstavljajo bolj formalno in uradno. Mladi pišejo bolj neformalno in se bolj osredotočajo nase in na svoje občutke. Razlike v predstavitvi sebe kažejo, da imajo različne starostne skupine pri ustvarjanju svojih profilov različne razloge in motive. Medtem ko so najstniki osredotočeni nase, starejši stremijo k bolj informativnemu in uradnemu opisu sebe. Glede na to, da je socialni kapital mladih na *MySpaceu* širši, naše ugotovitve kažejo, da je razkrivanje osebnih in čustvenih informacij na *MySpaceu* boljši način za izgrajevanje socialnega kapitala na družbenem omrežju, kot je informativno in uradno predstavljanje.

Vida Alauf